

Vi tar Norge videre

Taler
Helga Pedersen

Dato
19 april 2013

Sted
Oslo

Omstendigheter
Arbeiderpartiets landsmøte

1 Kjære alle sammen,

Det er med stor glede jeg står her i dag for å snakke om det nye partiprogrammet.

5

Og det gjør jeg fordi dere som er delegater til landsmøtet, ikke bare representerer Arbeiderpartiets 52 758 medlemmer, men også de brede lag av befolkningen, i hele landet.

10 Det gjør Sindre Lysø fra Østfold, landsmøtets yngste delegat, og elev på videregående.

Lisa-Kathrine Mo som jobber som helsefagarbeider i Kåfjord kommune.

15 Truls Wickholm som er energimontør, og som for tiden er hjemme i pappaperm fra Stortinget.

Siv Len Strandskog som har åpnet klesbutikk på Sola, og som er aktiv i frivillighetssentralen.

20

Ole Jacob Flæthen som er prest og spiller i band. Som er aktiv i Kirkens Bymisjon, og vår ordfører i Skedsmo.

25 Anisa Ali Aden som kom som flyktning fra Somalia for ti år siden. Nå er hun kommunestyrerepresentant i Sunndal og nestleder i arbeiderkvinnelaget.

Dere er noen av de 300 landsmøtedelegatene som kjenner Norge.

30 Som kjenner hverdagen og virkeligheta til folk flest.

Og det er dem dette programmet er til for.

Jeg vil begynne med å takke for at jeg har fått lov til å lede dette arbeidet.

35 Jeg vil takke sekretariatet som har hjulpet oss gjennom utallige møter og papirer.

Jeg vil takke programkomiteen for gode diskusjoner, god jobbing og godt samarbeid.

40

Jeg vil rette en stor takk til alle dere som har diskutert programforslaget og sendt inn forslag.

Alle utenfra partiet som har bidratt med både konkrete forslag og nyttige
45 diskusjoner, og alle undergruppene som har kommet med gode innspill.

Tusenvis av mennesker over hele landet har bidratt til partiprogrammet vårt.

Et program som vi skal bruke de neste dagene på å slutføre - og de fire neste
50 årene på å gjennomføre.

Tusen takk for engasjementet!

Kjære partifeller,

55

Når vi lager program for framtida så skal vi være tydelig på:

At vi er et parti for de mange - ikke for de få.

60 At vi står for samhold.

At vi tror på menneskets evne til å løfte sammen og til å ta ansvar for hverandre.

Vi skal være tydelig på at frihet, likhet og solidaritet ligger til grunn for alt vi
gjør.

65

At vårt mål er et rettferdig Norge som gir trygghet, frihet og muligheter for alle.

Venner,

70

Da jeg hadde o-fag på barneskolen lærte jeg at vi var fire millioner innbyggere i Norge. Nå er vi fem.

I 2030 vil vi være seks millioner innbyggere.

75

En befolkning som øker med en million på 17 år er et fantastisk uttrykk for et samfunn i vekst og fremgang.

Men hvem er alle disse menneskene?

80

Noen av dem kommer til å bli født på mitt lokalsykehus i Kirkenes; mange flere på Haukeland og Ullevål.

Noen vil komme til Norge for å søke tilflukt fra krig og forfølgelse; mange vil komme fra Sverige og andre europeiske land for å jobbe.

85

Som sosialdemokrater er det vår oppgave å invitere dem inn i et sterkt fellesskap som gir muligheter og frihet for hver og en til å skape seg et godt liv.

For landet vårt vil de neste årene gi oss 1 million nye muligheter til å gjøre Norge sterkere.

90

Norge har vært gjennom en rivende utvikling sida Arbeiderpartiet blei stifta i Arendal for mer enn 125 år sida.

95

Norge har forandra seg mye siden krigen, Gerhardsen og Gro.
Men de grunnleggende politiske veivalgene er der fortsatt. Vi velger:

- 100
- Et sterkt fellesskap der du skal gjøre din plikt og kreve din rett.
 - At de store pengene skal brukes på felles velferd og infrastruktur framfor skattekutt.
 - Og et organisert arbeidsliv som sikrer et anstendig arbeidsliv.

105 Det ligger til grunn når vi skal løse de viktigste oppgavene i årene som kommer.

Nemlig:

1. Sikre fortsatt høy sysselsetting og arbeid til alle
- 110 2. Fortsette med å gjøre en god fellesskole enda bedre
3. Sørge for gode helsetjenester og omsorg til alle som trenger det
4. Sikre at alle mennesker møtes med forventninger og får mulighet til å bidra i samfunnet
5. Og bygge landet videre - med vei, bane, havner, og bolig til alle

115

Vi skal bygge på den norske samfunnsmodellen.

Vi skal være gjenkjennelige.

120

Vi skal alltid se framover.

Vi skal være partiet for de mange - ikke bare for de få.

Partifeller,

125

Aldri før har flere vært i arbeid. Det går godt i norsk næringsliv.

Dette har ikke kommet av seg selv.

Det skyldes kompetente arbeidstakere og dyktige bedriftsledere.

130

Det skyldes en trygg økonomisk politikk og en aktiv næringspolitikk.

Vi har et godt utgangspunkt.

Nå skal vi bruke dette til å investere klokt i framtidens arbeidsplasser.

Vi skal sikre norske arbeidsplasser og vi skal bidra til å skape nye.

135

Vi har muligheter.

Muligheter de fleste land ikke er i nærheten av.

140

Når vi ser utover kontinentet - er kontrastene til Norge store.

Der er mulighetene for veldig mange mennesker svært få.

I flere europeiske land er arbeidsledigheten over 20 prosent.

Ungdomsledigheten over 50 prosent.

En hel generasjon er i ferd med å miste håpet:

150

Om å få en jobb - og dermed egen bolig og muligheten til å stifte familie.

Eller sagt på en annen måte: muligheten til å få leve et helt vanlig liv.

155

Vi skal ikke lengre enn til Sverige for å se høy ledighet.

Over 400 000 mennesker er uten arbeid i Sverige.

Nesten hver fjerde ungdom er uten arbeid.

160

Og mange har bare midlertidige jobber.

I nabolandet vårt ligger unge mennesker våkne om natta, og vet ikke om de har arbeid neste dag eller neste år.

165

Situasjonen hos oss er helt annerledes. Det skal vi være glade for,

Men vi kan ikke ta det som en selvfølge.

Fordi vi er et lite land med tette bånd til verden rundt oss.

170

Fordi den internasjonale økonomiske uroen vil prege Europa i lang tid framover, og vi vil bli påvirket av det.

I disse dager ser vi at treforedlingsindustrien har utfordringer, og mange er bekymra for hvordan det igjen vil påvirke skognæringa.

175

Det skjønner jeg.

Skogen er vårt "grønne gull", og derfor vil vi føre en aktiv politikk med mål om å øke verdiskapinga i skogbruket og utvikle en mer robust trebasert industri.

180

Vi skal være på lag med skognæringa hele veien.

På finnmarkskysten er mange fiskeindustriarbeidere permittert for tida.

Samtidig har sjømatnæringa et potensial for å seksdoble omsetninga fram til

Uansett hvilken næring vi snakker om:

190 Skal vi møte den internasjonale konkurransen best mulig må vi satse på kunnskap sånn at vi kan skape nye produkter, organisere oss bedre og finne nye markedsmuligheter.

Norge er et lite land med åpen økonomi. Vi kan ikke bli best i alt, men vi kan bli best på noen områder.

195 Vår aktive næringspolitikk handler nettopp om å være aktive, legge til rette og satse spesielt på de områdene der vi har særskilte forutsetninger for å lykkes.

200 Vi skal være ledende på sjømat, maritim virksomhet, petroleum, energi, miljøteknologi og reiseliv.

Vi skal være gode forvaltere av de naturressursene vi har fått til rådighet.

205 For å få til det må vi forvalte de menneskelige ressursene på en god måte.

Et eksempel på hva vi har fått til i Norge er leverandørindustrien til olje- og gassnæringa, som i dag er vår neststørste eksportnæring.

210 Vi lever altså ikke bare av råvarene, men i stadig større grad også av kunnskap og teknologi knyttet til olja og gassen.

Et annet eksempel er oppdrettsnæringa: der privat gründerånd og tung offentlig forskningsinnsats har virket godt sammen, og lagt grunnlaget for tusenvis av arbeidsplasser langs kysten.

215 Norge har gode og innovative bedrifter. Vårt bidrag til dem skal være å:

- Styrke den næringsretta forskningen, og satse spesielt på noen utvalgte områder.
- 220 - Satse tyngre på teknologiutvikling og innovasjon innafor sjømatnæringene.
- Heve taket i nettolønnsordninga og lovfeste dagens ordning - fordi det å ta vare på norske sjøfolk er viktig for å ta vare på den maritime klyngen.

225 - Legge til rette for lokale og regionale ringvirkninger når
petroleumsvirksomheten flyttes nordover.

Vi vil:

230 - Legge til rette for mer forskning og innovasjon i næringer som transport,
varehandel, bygg og anlegg.

- Bruke virkemiddelapparatet til å investere i nye reiselivsattraksjoner.

- Bidra til å styrke en voksende IKT-næring.

- Og vi skal fortsette forenklingsarbeidet for norske bedrifter.

235 Vi er et næringsparti fordi vi er opptatt av verdiskapning og utvikling over hele
landet.

Vi har brukt naturressursene våre til å utvikle nye produkter og nye teknologi.

240 Vi har brukt naturressursene våre til å utvikle hele landet.

Historien om norsk olje og gass er historien om at vi i over 40 år har klart å
utvikle en næring som bidrar med store inntekter til fellesskapet. Og over
200.000 arbeidsplasser.

245

Samtidig som vi har store, bærekraftige fiskebestander, utviklet en lønnsom
oppdrettsnæring, og tatt vare på havmiljøet.

250 Hjemme i Finnmark har de ti siste årene opplevd befolkningsvekst og ny
optimisme.

Hovedårsaken til det er Snøhvit, Goliat og Skrugard.

Men rekordhøye torskekvoter, dobling av antall sysselsatte i oppdrettsnæringa
og en positiv utvikling i reiselivsnæringen hjelper også godt.

255 Heldigvis kan disse viktige næringene leve side om side både på Vestlandet og i
Nord-Norge.

260 De siste årene er det henta inn betydelig med kunnskap om
petroleumsressursene, miljø, sameksistens med fiskeriene og forventede
ringvirkninger i ved eventuell petroleumsvirksomhet i havområdene utenfor
Lofoten og Vesterålen.

Dette landsmøte skal ikke ta standpunkt til om det skal bores eller ikke.

265

Men; når flertallet i programkomiteen foreslår konsekvensutredning er det fordi det er i tråd med våre beste tradisjoner om en skrittvis og kunnskapsbasert tilnærming.

270

Det er hentet inn mye kunnskap. Konsekvensutredning er det beste verktøyet for å veie fakta, argumenter og interesser opp mot hverandre.

Når en konsekvensutredning foreligger. Da vil vi ha et godt grunnlag for å ta stilling til eventuell petroleumsvirksomhet.

275

Gode partivenner,

Vi er heldige som har naturressurser.

280

De skal vi forvalte på en klok måte.

Men den viktigste ressursen er menneskene - og den arbeidsinnsatsen som gjøres hver dag over hele landet.

285

Arbeidslinja har lyktes. Yrkesdeltagelsen er høy.

Folk jobber i dette landet, og bidrar til fellesskapet, til velferden og verdiskapingen.

290

Men fortsatt er det for mange som vil jobbe, men som ikke får muligheten.

Derfor skal vi ha en aktiv politikk for å gi flere muligheten til det.

295

- Det handler om unge under 25 år uten jobb, som skal få et tilbud som kan føre dem inn i arbeidslivet eller inn i utdanning.

- At de som mottar sosialhjelp skal møtes aktivt med krav om arbeidssøking, kvalifisering eller rehabilitering sånn at man raskest mulig kan stå på egne bein.

- At det skal bli enklere å jobbe det du kan, selv om du ikke har helse til å jobbe full dag.

300

- Vi skal involvere sivilsamfunnet tettere i arbeidet med å få flere inn i

arbeidslivet.

305

Vi vet at trygge arbeidstakere tør mer og yter best.

310

Et høykompetent, organisert og anstendig arbeidsliv er et konkurransefortrinn som gjør at norske arbeidstakere er blant de som skaper mest per arbeidstime i hele verden.

Norske arbeidstakere har mye makt, og tar mye ansvar.

315

Vi har et arbeidsliv hvor det er kort avstand mellom sjef og ansatt. Og det blir selvfølgelig langt mer effektivt når de som jobber i produksjonen kan gå rett til sjefen når noe er galt, enn i en arbeidstokk hvor sjefen er en autoritet man ikke snakker med.

320

Vår måte å organisere arbeidslivet på med sterke og ansvarlige fagforeninger, organiserte arbeidsgivere og en engasjert stat er avgjørende for norsk vekst, produktivitet og evne til omstilling.

325

Et velfungerende og anstendig arbeidsliv er selvfølgelig også avgjørende for det livet vi lever.

At vi kan kombinere familieliv og arbeid. Og ikke minst: at vi har forutsigbarhet til å planlegge både framtida, og fritida.

Det store flertallet av oss har det sånn. Heldigvis. Men ikke alle.

330

Folk på midlertidige kontrakter, folk som jobber deltid - ikke minst i bransjer hvor det er stor internasjonal konkurranse - har ikke nødvendigvis denne tryggheten.

335

Mange verftsarbeidere opplever det. Mange i rengjøringsbransjen opplever det. Mange i bygg- og anleggsbransjen opplever det. Innenfor mange bransjer finner vi brudd enten på norsk lov eller avtaler i arbeidslivet.

Og vi kan finne eksempler som ikke er ulovlige, men som allikevel er umoralske.

I forrige uke hørte vi om forholdene i Ryan Air. Ansatte på lav lønn, uten rettigheter, som lever i frykt på jobben, og for å miste jobben.

345 Det kommer folk som vil ha arbeid til Norge hver eneste dag. Det øker faren for sosial dumping.

Vi skal ikke ha et arbeidsliv hvor mennesker utnyttes, eller et arbeidsliv som preges av midlertidige ansettelser og som gir folk stor usikkerhet.

350

Vi skal ønske de som kommer til Norge for å jobbe velkommen.

Men vi skal ønske dem velkommen til et anstendig arbeidsliv.

355 Derfor vil vi:

- Legge fram en tredje handlingsplan mot sosial dumping.
- Innføre kollektiv søksmålsrett for fagforeninger.
- Sikre en velfungerende allmenngjøring av lønns- og tariffavtaler.
- 360 - Sikre arbeidstakernes rettigheter i franchiser.

Vi skal forsvare og videreutvikle den norske arbeidslivsmodellen.

Vi skal være de fremste til å stå opp for et anstendig arbeidsliv.

365

Kjære venner,

Norsk skole har blitt bedre.

370 Internasjonale undersøkelser viser at vår skolepolitikk virker.

Elevene lærer mer og bedre.

Men dette har ikke kommet av seg selv.

375

Norsk skole har blitt bedre fordi vi har ført en politikk som har løftet fellesskolen.

380 Norsk skole har blitt bedre fordi vi har hatt evne og vilje til å satse på skolen.

I 2005 stoppet vi det frisleppet av privatskoler som Høyre stod i spissen for i Bondevik II-regjeringa.

385 Nå vil Høyre og FrP danne regjering sammen.

Deres iver etter å privatisere vil ikke være mindre nå enn i 2005. Snarere tvert i mot.

390 Valget i høst vil stå mellom å satse videre på fellesskolen, eller massiv privatisering.

Og ingen skal være i tvil hvor vi står: Vi skal igjen gå i bresjen for den norske fellesskolen.

395

Fordi vi vil ha en god skole for alle - ikke bare for de få.

Derfor sier vi i programmet klart

400 - Nei til kommersielle private skoler i Norge.

- Men ja til en fellesskole med ambisjoner på vegne av alle elevene.

Venner,

405 Hvis vi skal ta Høyre på alvor der de styrer - i Oslo - så tyder mye på at en eventuell Høyre og Frp-regjering også vil endre innretningen av fellesskolen.

Høyres skolebyråd i Oslo har nemlig tatt til orde for at "nivådeling bør være hovedregelen" i norsk skole - ikke unntaket.

410 Det er en veldig dårlig ide.

Fordi gutten med innvandrers bakgrunn eller jenta som hadde en storebror som slet på skolen havner fort i feil gruppe.

I gruppa med lave ambisjoner. Det hemmer deres læring.

415

Forventninger er nemlig viktig for elevene. Er forventningene lave, blir resultatene deretter.

420 Vi skal ha en kunnskapsbasert tilnærming til skolepolitikken. Vi skal gjøre det vi
vet virker.

425 Alle barn er forskjellige og lærer på ulike måter. Derfor skal alle elever møtes på
sin måte.

Vi vil ha god tilpasset undervisning som bidrar til å løfte den enkelte elev.

430 Vi skal ha en skole hvor elever skal få støtte tidlig.

Det skal bli enklere for lærerne å sette inn tiltak for de som faller av i
undervisningen.

435 Derfor vil vi innføre et «lese-skrive-regne-løfte» som innebærer at den som
trenger ekstra innsats for å lære seg å lese eller skrive eller regne skal få det.
Raskt og uten byråkrati. Det skal bli vanlig, og noe alle skal kunne ta imot uten
å føle seg utenfor.

440 Alle barn skal møtes med tydelige forventninger.

Skolen skal sikre at alle elever får noe å strekke seg etter.

Vi vil at flere ungdomsskoler kan utvikle sin egen profil som temaskoler.

445

At ungdomsskoler skal legge til rette for at elever kan fordype seg innenfor
utvalgte områder.

Kunnskap i matematikk og realfag er avgjørende for at vi skal løse framtidens
450 oppgaver.

Derfor vil vi styrke matematikkundervisningen ytterligere, og utvide med to
matematikktimer på ungdomstrinnet.

455 Venner,

Kunnskap er ikke et produkt som leveres deg, eller som kan kjøpes.

Kunnskap er samhandling.

460 Eller som Askim Arbeiderparti har sagt det gjennom den brasilianske pedagogen Paulo Freire: «Kunnskap er å forstå, for det som ikke blir forstått kan ikke brukes.»

Du må selv være med å utvikle din egen kunnskap.

465

Når samfunnet stiller opp for deg med god og gratis utdanning innebærer det også en forventning om å delta i klassefellesskapet.

470 Vi vil ha en bedre fellesskole også for dem som går på videregående. Skolen skal gi muligheter, og den skal stille krav om egen innsats.

Derfor vil vi stille krav til nærvær for å kunne få karakter.

Og vi skal stille opp for dem som sliter med å gjennomføre.

475

Det er lett å forstå fortvilelsen til foreldre med ungdom som faller ut av videregående - og til de elevene som føler at dette her får de rett og slett ikke til. For oss må målet være at ingen 16-17 åringer slippes ut i et stort intet.

- 480 - Derfor vil vi tilby intensivopplæring mellom ungdomstrinnet og videregående for elever med svake grunnleggende ferdigheter.
- Derfor vil vi gjøre de yrkesfaglige studieretningene mer praksisrettet uten å redusere kunnskapskravene.

485 Men, det viktigste for at alle elever skal få god læring - er gode lærere.

Derfor vil vi:

- 490 - Innføre flere femårige lærerutdanninger
- Øke antall etter- og videreutdanningsplasser
- Og avbyråkratisere skoledagen.

Når vi legger ansvaret for det aller viktigste - barna - i lærernes hender, må vi sørge for at lærernes hender er fri til å ta den oppgaven.

495

Partifeller,

Høstens valg blir et retningsvalg for skolen. Et valg mellom

500

- Flere lærere eller skattekutt
- Fortsatt satsing på fellesskolen eller privatisering
- Og mellom bedre tilpasset undervisning eller mer permanent nivådeling

505 Ingen skal være i tvil om hvor vi står!

Vi vil gjøre fellesskolen enda bedre.

Vi vil bygge en skole hvor alle blir løftet.

510

Vi vil ha en god skole med ambisjoner på vegne av alle barn.

Kjære partivenner,

515 Arbeiderpartiet er et feministisk parti!

Hver generasjon kvinner og menn i vårt parti har sørget for større frihet for kvinner til å bli selvstendige - til å forme sitt eget liv.

520 Derfor er Norge et av verdens mest likestilte land. Men vi har fortsatt ikke full likestilling. Og mer likestilling kommer ikke av seg selv.

Vi ser at kvinner eier mindre enn menn.

525 Vi ser at kvinner tjener mindre enn menn.

Vi ser at det er likestillingsutfordringer på alle samfunnsområder.

Likestilling handler om å sikre enkeltmennesket valgfrihet.

530

Derfor er likestilling et viktig politisk spørsmål.

Likestilling er bra for norsk økonomi.

Men jeg engasjerte meg ikke i likestillingspolitikk for å sikre verdiskapingen.

Jeg engasjerte meg fordi det var viktig for meg.

540 Og sånn tror jeg det er for mange.

Vi finner oss ikke i urettferdighet, og det er det manglende likestilling mellom kvinner og menn i bunn og grunn er.

545 Når det er sagt er det ingen tvil om at norske kvinners deltakelse i arbeidslivet er høy og at det er bra for vår verdiskaping og velferd.

Men fortsatt er det mange kvinner som jobber deltid, som ikke får mulighet til å jobbe heltid. Det må vi gjøre noe med.

550

Vi vil at ansatte skal få jobb i den stillingsbrøken de reelt har.

Kvinner skal ikke måtte ta til takke med deltid.

555 Fordi dette handler om at kvinner i 2013 skal ha samme selvsagte frihet som menn til å kunne forsørge seg selv, ta opp lån og skaffe seg bolig.

560 Vi støttet større andel kvinner i næringslivets styrer.

Ingen lurer lenger på om det var vellykket. Tvert i mot. Andre land følger etter.

565 Nå vil vi sette som mål at 40 prosent av lederne på de øverste nivåene i staten skal være kvinner.

Og vi foreslår at også gutter skal få kjønnspoeng på utdanninger der de er underrepresentert.

570 Og landsmøtet skal ta stilling til spørsmålet om kjønnsnøytral verneplikt.

Likestilling handler om demokratiske rettigheter og økonomisk fordeling. Og det handler om å kunne kombinere arbeid og familieliv: De praktiske

575 løsningsene for å få hverdagen til å gå opp - ukemenyer, henting, levering, kjøring
og hvem som skal ta oppvasken og støvsuge også under sofaen.

Det er mange diskusjoner vi som parti er skånet fra å delta i.

580 Vår oppgave er å sørge for at kvinner kan planlegge å få barn, at både mor og far
får være sammen med ungene sine, og at både kvinner og menn kan delta i
arbeidslivet på samme vilkår.

Derfor forsvarer vi pappapermen.

585

Derfor går vi inn for to barnehageopptak i året, og bemanningsnorm.

Derfor vil vi at flere unge skal få tilgang til gratis prevensjon.

590 Derfor vil vi bedre studiefinansieringa for studenter med barn.

Derfor går vi inn for eggdonasjon, slik at kvinner som ikke kan få barn skal få
hjelp på lik linje med menn som ikke kan få barn.

595 Vi skal videre - og så vil jeg samtidig minne om:

At alt som er oppnådd lett kan forsvinne.

600 Fra den konservative høyresiden ser vi nå at rettigheter som ble vunnet av
forrige generasjon - nå er under angrep.

Høyre vil endre abortloven.

605 De vil endre en lov som i 35 år har gitt kvinner en grunnleggende rett til selv å ta
de vanskeligste valgene i livet.

Høyresiden skal ikke få lov å stille klokken tilbake.

610 Igjen skal vi stå opp for kvinners rett til å bestemme over egen kropp.

Ilgjen skal vi stå opp for kvinners rett til å bestemme over eget liv.

Igjen skal Arbeiderpartiet stå opp for kvinner - for alle kvinner.

615

Gode partivenner,

Vi blir flere.

620 Derfor skal vi i årene som kommer gjennomføre tidenes samferdselssatsing.
For at folk skal kunne komme seg raskt og trygt til og fra jobb, og fordi vi legge
til rette for vekst og nye arbeidsplasser i hele landet.

Når vi blir flere folk, trenger vi også flere boliger.

625

Mange mennesker - og spesielt unge, sliter med å komme inn på boligmarkedet,
fordi det er for dyrt.

Vi vil at alle skal kunne bo trygt og godt.

630

I dag bygges det for lite. Derfor vil ha et taktskifte i boligbyggingen i Norge.

Det finnes ingen snarveier dit. Verken skattekutt eller skatteskjerpelser gir flere
et sted å bo.

635

Derfor må vi sette klare mål for boligbygginga.

Boligbygging må vektes tyngre mot andre formål.

640 Kollektivtilbud og boligbygging må ses i sammenheng.

Staten mål snakke med én stemme i møte med kommunene.

645

Og vi skal stille krav til kommunene om at de må planlegge for nok boliger til å
møte forventet befolkningsvekst.

Så skal vi styrke Husbanken, og bygge 2000 nye studentboliger per år.

Vi har løftet boligbyggingen tidligere.

650

Nå skal vi gjøre det igjen.

Fordi vi vil ha et boligmarked for alle - ikke bare for de få.

655

Kjære venner,

Vi blir flere i Norge.

660

Det blir flere eldre som benytter pensjonisttilværelsen til å reise og gjøre ting som de har drømt om hele livet. Som jobber, og som deltar i politikken og annet frivillig arbeid.

Men det blir også flere som trenger omsorg.

665

Den oppgaven skal vi møte med entusiasme.

Alle eldre i Norge skal kunne ha en trygg, aktiv og verdig alderdom.
Men hva betyr egentlig det?

670

Det finnes like mange svar som det finnes mennesker.

Vi slutter jo ikke å ha en personlighet selv om vi blir gamle og pleietrengende.

675

Derfor må vi sørge for at omsorgen til de som trenger det blir mer mangfoldig

Har flere tilbud,

Bedre tilbud.

680

De aller fleste ønsker å bo hjemme så lenge som mulig.

Flere skal få muligheten til det, fordi ny teknologi gjør det mulig.

685

Teknologi som kan hjelpe oss ut av senger og minne oss på kokeplater.

Og som gir muligheter for et mer sosialt og aktivt liv.

For eksempel når man snakker med barnebarna på Skype og Facebook.

690

«Dårlig til beins» er ikke nødvendigvis lenger et hinder for kontakt med familie og venner.

695 Velferdsteknologi kan bidra til flere og bedre tilbud.

Men innovasjon i omsorg handler ikke bare om teknologi. Det handler også om at man gjør ting på nye måter.

700 Derfor vil vi at teknologi og innovasjon skal bli en del av utdanninga til de som skal jobbe i eldreomsorgen.

Og vi ønsker at deansatte sammen med våre eldre, pårørende og frivillige kan finne hverdagsforbedringene som gjør at de eldre får et godt tilbud.

705

Det å jobbe med eldreomsorg er en av de viktigste oppgavene du kan ha i det norske samfunnet.

710 Det å gi god omsorg handler også om å kunne være kreativ og ha gode idéer, og være med på å skape morgendagens eldreomsorg.

Det er det vi skal invitere vår ungdom til når de skal velge et yrke for framtida.

Når det gjelder de tusenvis av ansatte i omsorgssektoren: Tusen takk!

715

Det er dere som gjør den daglige jobben med å sikre eldre trygghet og livsutfoldelse.

720 Vi vil trenge flere av dere. Og derfor vil vi utdanne flere og ansette flere innen pleie og omsorg.

Vi vil ha flere heltidsstillinger fordi det vil heve kvaliteten på det tilbudet vi gir våre eldre.

725 Og vi vil ha inn flere yrkesgrupper, og stille krav til at 3 av 4 ansatte har formell kompetanse.

Venner,

Det grunnleggende for oss, er å bygge en omsorgstjeneste som sikrer alle eldre verdighet, respekt, valgmuligheter og et privatliv.

735

Derfor er det viktig å satse på de ansatte.

Derfor er viktig å videreføre arbeidet med å bygge og pusse opp nok plasser.

740

Derfor er viktig å sikre en god oppfølging av pasienter med demens.

Stadig flere av de som trenger omsorg lider av demens.

745

Også de skal selvfølgelig ha et godt innhold i hverdagen selv om de har en sykdom som gjør det mer komplisert å gi uttrykk for egne behov og meninger. Alle forstår at pårørende til demente har en tung hverdag; fordi det er trist når en av dine nærmeste blir fjerne, kanskje ikke kjenner deg igjen - og fordi det ofte følger tungt arbeid med.

750

Vår egen Jan Henry T. Olsen har sammen med sin kone Laila fortalt om hvordan sykdommen arter seg.

Fremfor alt er deres historie en påminnelse om at demente også har egne meninger og behov, kort sagt er individer.

755

Vi må fortsette vårt arbeid for å bedre situasjonen både for de med demens og for deres pårørende.

De som lider av demens skal ha et godt innhold i hverdagen selv om de er syke.

760

Dagaktivitetstilbudene må bygges videre ut.

Venner,

Vi får flere eldre med omsorgsbehov i framtida.

765

Derfor er eldreomsorg en hovedoppgave for oss i årene som kommer.

Eldre skal sikres en trygg og god alderdom.

770

Derfor skal vi bygge et godt omsorgstilbud til alle som trenger det.

Kjære partifeller,

775

Norge er inne i en av sine sterkeste vekstperioder i historien.
Og dette har ikke kommet av seg selv.

Vi er rike på naturressurser.

Men den utrolige utviklingen handler ikke om naturressursene.

780

Den handler om hvordan vi har forvaltet naturressursene.

Det handler om mennesker, om kunnskap

Og det handler ikke minst om politiske retningsvalg.

785

Vårt parti har alltid stått i spissen for kravet om en rettferdig fordeling av
ressursene og godene.

Vi har alltid vært partiet for de mange - og ikke bare de få.

For oss handler det om verdier - om grunnleggende rettferdighet.

790

Det handler om arbeid og velferd.

Det handler om små forskjeller og rettferdig fordeling

Det handler om å skape reelle muligheter og frihet for alle.

Arbeiderpartiet har kjempet for rettigheter i arbeidslivet for alle.

795

Fordi alle skulle få innflytelse over egen arbeidstid, sine arbeidsforhold og ha en
lønn å leve av.

Arbeiderpartiet har kjempet for en universell velferdsstat.

800

En velferdsstat som har gitt trygghet for de mange, ikke de få

Og vi gjør det fortsatt.

805

Arbeiderpartiet har kjempet for likestilling mellom kvinner og menn

Og vi gjør det fortsatt.

810 Nå skal landsmøtet vedta den politikken som skal ta Norge videre.

Den politikken som skal bygge et rettferdig Norge.

Et rettferdig Norge for alle - ikke bare de få!

815

Takk for oppmerksomheten!

Kilde

www.arbeiderpartiet.no

820

Emner

Arbeiderbevegelsen, Arbeiderpartiet, Landsmøtetale, Norge, Partipolitikk, Valg

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/vi-tar-norge-videre>

825

830

835

840

845